

7

Amaçlarımız

Bu üniteyi tamamladıktan sonra;

- Gelir ve giderleri tanımlayabilecek ve ilgili hesapların işleyişini açıklayabilecek,
- Gelir ve giderlerin kaydında dönemsellik kavramı ve uygulamasını açıklayabilecek,
- Giderlerin, maliyet hesaplarına kaydındaki seçenekleri ayırt edebilecek,
- Gelir ve gider hesaplarının kapanış kaydını yapabilecek,

bilgi ve becerilere sahip olabilirsiniz.

Anahtar Kavramlar

Gelir	Tahakkuk ilkesi
Hasılat	7/A Seçeneği
Gider	7/B Seçeneği
Maliyet	Gider Dağıtım Tablosu
Dönemsellik Kavramı	

İçindekiler

- ❖ Giriş
- ❖ Gelir ve Gider Hesaplarının İşleyişi
- ❖ Gelir Hesapları ve Gelirlerin Muhasebeleştirilmesi
- ❖ Gider Hesapları ve Giderlerin Muhasebeleştirilmesi
- ❖ Vergi Matrahının Tespiti Açısından Gelirler ve Giderler
- ❖ Gelir ve Gider Hesaplarının Kapatılması

Gelirler ve Giderler

GİRİŞ

İşletmeler amaçlarına ulaşmak için bir takım faaliyetlerde bulunurlar. Bu faaliyetlerin bir kısmı ana faaliyetler, bir kısmı da diğer faaliyetler olarak isimlendirilir. Örneğin bir ticaret işletmesinin ana faaliyeti mal alım satım işlemleridir. İşletmelerin bu ana faaliyetlerinin yanı sıra, ana faaliyetini devam ettirmek için yaptığı işlemler de diğer faaliyetler kapsamında değerlendirilir. Gerek ana faaliyetler kapsamında gerekse diğer faaliyetler kapsamında olsun, söz konusu işlemlerden bazıları işletme sahiplerinin haklarında değişme yaratamazken bazıları değişmeye neden olurlar. Bu işlemler; işletme sahiplerinin haklarını artıran ve azaltan işlemler olarak iki türdür. İşletme sahiplerinin haklarını artıran işlemler **gelir**, azaltanlar ise **gider** yaratan işlemlerdir.

Gelirler işletmenin esas faaliyet konusunu oluşturan mal veya hizmet satışlarından, ana faaliyet konusu dışındaki aktiflerin satışından elde edilen hasılat ve diğer faaliyetlerden elde edilen (faiz, kira vb.) brüt tutarlardır.

Bir varlık veya hizmet satışı karşılığı elde edilen brüt aktif tutarına hasılat denir.

Giderler hasılat sağlamak amacı ile yapılan aktif tükenmeleridir. İşletmeler faaliyetlerini sürdürebilmek için bir takım harcamalar yaparlar. Bu harcamaların bir kısmı işletmeye bir varlık girişi sağlayarak aktifte artışa neden olan harcamalardır. Örneğin mal alımı veya sabit varlık alımı için yapılan harcamalar bu türdendir. Bu harcamalar **maliyet** olarak tanımlanır. Bunun yanında bazı harcamalar aktifte herhangi bir artışa neden olmadığı gibi karşılıksız bir aktif tükenmesine neden olurlar. Örneğin genel yönetim giderleri kapsamında yapılan harcamalar bu türdendir. Bu tür harcamalar da **gider** olarak tanımlanır.

Giderler hasılat sağlamak amacı ile yapılan aktif tükenmeleridir.

GELİR VE GİDER HESAPLARININ İŞLEYİŞİ

Gelir ve gider hesaplarının işleyişi, onların sermaye üzerindeki etkileri ile açıklanabilir. Gelirler işletme sahiplerinin haklarında artış yaratan işlemler olduğu için, gelirlerin sermaye hesabının alacak tarafına, giderler de işletme sahiplerinin haklarında azaltma yaratan işlemler olduğu için sermaye hesabının borç tarafına kaydedilmeleri düşünülebilir. Ancak sermaye hesabı üzerinde sürekli olarak değişiklik yapılması sakıncalıdır. Çünkü böyle bir kayıta işletmenin ortaklar tarafından sağlanan sermayesinin ne kadar olduğu ve bu sermayede gelir ve gider işlemlerinin dışındaki işlemler nedeniyle meydana gelen artış veya azalışların ne kadar olduğu bilgileri toplam rakam içinde kaybolacaktır. Sermaye büyüklüğünün üçüncü şahıslara karşı yasal ve finansal anlamı vardır. Bu nedenle daha uygun bir yöntem olarak gelir ve gider yaratan işlemlerin, sermaye hesabı paralelinde çalışan farklı hesaplara kaydedilmeleri öngörülmüştür.

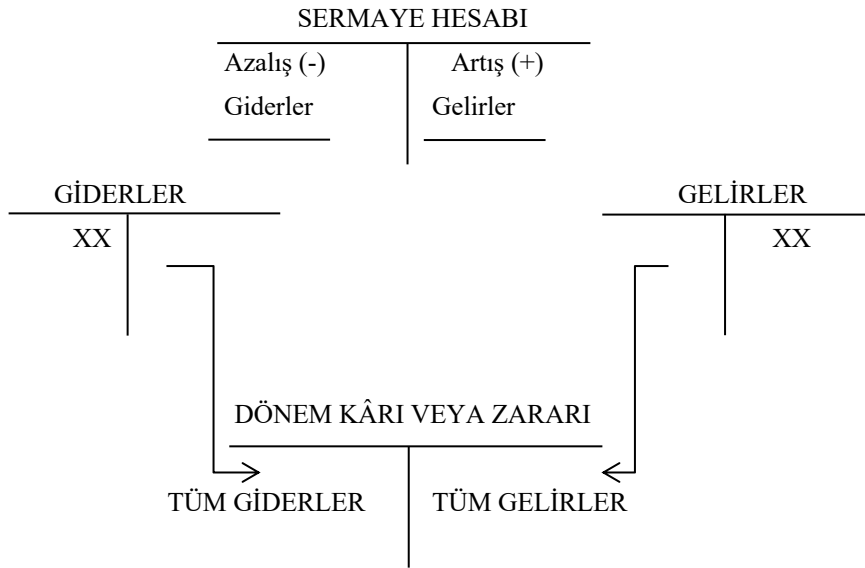
Bu düşünceden hareketle *bir gider doğduğunda ilgili gider hesabının borç tarafına kaydedilirken, bir gelir doğduğunda ilgili gelir hesabının alacak tarafına kaydedilecektir.* Dönem içinde bu şekilde sermaye

hesabına paralel şekilde çalıştırılan gelir ve gider hesapları dönem sonunda Dönem Kârı veya Zararı hesabına devredilerek kapatılırlar. Giderlere, gelir yaratmak amacı ile katlanıldığı için dönemin kârını veya zararını ölçmek için dönemin gelirleri ile giderlerinin karşılaştırılması gerekir. Muhasebede buna karşılaştırma veya **eşleştirme** ilkesi adı verilir

Eşleştirme ilkesi, bir neden sonuç ilişkisi temelinde giderlerin gelirlerden mahsup edilmesidir.

Gelir ve gider hesaplarının işleyişini aşağıdaki gibi göstermek olanaklıdır;

Dikkat edilirse işletmenin tüm gelir ve giderleri Dönem Kârı veya Zararı hesabında toplanmaktadır. Bu hesabın alacak kalanı vermesi gelirlerin giderlerden daha fazla olduğunu, yani kârı gösterir. Ters durumda yani hesabın borç kalanı vermesi ise giderlerin gelirlerden daha fazla olduğunu, yani zararı gösterir.

Gelir ve gider hesapları neden bilançoda yer almazlar?

Gelir ve Giderlerin Kaydında Dönemsellik Kavramı

En basit şekilde ifadesi ile dönemsellik kavramı, sürekli ömre sahip olduğu varsayılan işletmenin faaliyetlerinin belirli aralarla kesildiği varsayılarak başarımının ne olduğunun saptanmasıdır. Bunun için her dönemin faaliyet sonuçlarının net etkisinin saptanabilmesi amacıyla o döneme ilişkin gelir ve giderin saptanarak eşleştirilmesi gerekir.

Gelir ve giderlerin dönemle ilişkilendirilmesinde **tahakkuk (gerçekleşme) ilkesi** uygulanır. Diğer bir ifadeyle gelir ve giderlerin tahakkuk ilkesine göre muhasebeleştirilmesi dönemsellik kavramı gereğidir. *Tahakkuk ilkesine göre bir gelir veya gider hangi dönemde gerçekleşmişse, tahsil veya ödeme tarihlerine bakılmadan o dönemin gelir veya gideri olarak kaydedilir.* Örneğin işletme cari yılda hak kazandığı bir gelirin bedelini takip eden yılda tahsil edecek bile olsa, söz konusu geliri cari dönemin gelirlerine dahil etmelidir. Aynı durum giderler için de geçerlidir.

Tahakkuk ilkesi gelir veya giderlerin “ne zaman kaydedileceği” sorunu cevaplar.

Tekdüzen Hesap Planında Gelir ve Giderlerin Sınıflaması

Tekdüzen hesap planında gelirlere ilişkin hesaplar 6. grup olan “Gelir Tablosu Hesapları” başlığı altında listelenmektedir. Bu grupta yer alan gelir ve giderlere ilişkin hesap sınıfları şunlardır.

- 60. Brüt satışlar
- 61. Satış İndirimleri (-)
- 62. Satışların Maliyeti (-)
- 63. Faaliyet Giderleri (-)
- 64. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar
- 65. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)
- 69. Dönem Net Kârı (Zararı)

Tekdüzen hesap planında gelir ve gider hesapları Gelir Tablosu düzeninde sınıflandırılmıştır.

Hesap planındaki sınıflamada, işletmenin esas faaliyeti ile ilgili gelir ve giderler alt alta diğer faaliyetlerle ilgili gelir ve giderler alt alta sınıflandırılarak, gelir tablosunun kolaylıkla düzenlenmesine olanak sağlanmıştır.

GELİR HESAPLARI VE GELİRLERİN KAYDI

Gelir hesapları yukarıda da belirtildiği gibi öz sermayede artış yaratan işlemler sonucu doğarlar ve doğduklarında ilgili gelir hesabının *alacak* tarafına kaydedilirler. Tekdüzen hesap planında yer alan gelir hesapları şunlardır;

60. BRÜT SATIŞLAR

- 600. Yurt içi Satışlar
- 601. Yurt dışı Satışlar
- 602. Diğer Gelirler

64. DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR

- 640. İştiraklerden Temettü Gelirleri
- 641. Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri
- 642. Faiz Gelirleri
- 643. Komisyon Gelirleri
- 644. Konusu Kalmayan Karşılıklar
- 645. Menkul Kıymet Satış Kârları
- 646. Kambiyo Kârları
- 647. Reeskont Faiz Gelirleri
- 649. Diğer Olağan Gelir Ve Kârlar

69. DÖNEM NET KÂRI (ZARARI)

- 690. Dönem Kârı veya Zararı
- 691. Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)
- 692. Dönem Net Kârı veya Zararı

Yukarıda yer alan hesapların birçoğu ile önceki ünitelerde karşılaştığınız için burada hepsine ilişkin olarak tekrar örnekler verilmeyecektir. Ancak gelirlerin ilgili hesaplara kaydında gelirin ölçülmesi ve dönemle ilişkisinin kurulması çok önemlidir.

Gelirin Ölçülmesi

Gelirler alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden kaydedilirler. Bir işlemten doğan hasılat, alıcı ve satıcı arasındaki anlaşma ile belirlenir. Örneğin satış sırasında satış bedelinden yapılan iskontolar düşüldükten sonra kalan kısım gelir olarak kaydedilir. Bilindiği gibi satışlar peşin veya vadeli olarak yapılabilmektedir. Vadeli satışlarda vade farkının söz konusu olması durumunda, satış geliriyle birlikte faiz geliri de doğmaktadır. Eğer vadeli satış, vade farkı koymadan yapılırsa satış bedelinin gerçeğe uygun değeri, satış bedelinin şimdiki (iskonto edilmiş) değeridir. Diğer gelirlerin ölçülmesinde de aynı esaslar geçerlidir.

Gelirlerin Gerçekleşme Zamanı

Yukarıdaki açıklamalarda gelir ve giderlerin ait oldukları dönemlere kaydedilmeleri gereğinden söz edilmişti. Bunun için hasılatın (gelirin) ne zaman doğduğunun yani gerçekleştiğinin belirlenmesi önemlidir. Bu koşullar TMS 18- Hasılat standardında açıklanmaktadır. Tablo 7.2’de işletmelerin hasılat sağlamak için yaptıkları işlemler ile gelirin niteliği ve kayıt zamanı gösterilmektedir. Tüm işlem türlerinde genel koşullar; işleme ilişkin hasılatın güvenilir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik yarar elde edilmesinin olası olmasıdır

Aşağıdaki tabloda gelirin doğmasına neden olan işlemler, bu olaylar sonucunda meydana gelen gelirin türü ve kayıt zamanının (gerçekleşme zamanının) ne olacağı gösterilmektedir.

Tablo 7.2: Gelirlerin türleri ve kayıt zamanları

İşlemin türü	Mal satışı	Hizmetin yapılması	Bir varlığın kullanımına izin verme
Gelirin tanımlanması	Satış geliri	Ücret veya hizmet geliri	Faiz, isim hakkı ve temettüler
Gelirin kayıt zamanı	Satış tarihi (teslim tarihi)	Hizmetin tamamen/kısmen tamamlanması	Geçen zamana ve kullanılan varlığa göre

Mal satışlarında hasılatın gerçekleşmesi: Mal satışlarına ilişkin hasılat aşağıdaki tüm koşullar yerine getirildiğinde doğmuş sayılır:

- İşletmenin malların sahipliği ile ilgili tüm risk ve getirileri alıcıya devretmiş olması,
- İşletmenin satılan mallar üzerinde kontrol ve sahipliğini etkin bir şekilde sürdürememesi,
- Hasılatın güvenilir şekilde ölçülebilmesi,
- Ekonomik yarar elde edilmesinin olası olması,
- İşleme ilişkin katlanılan veya katlanılacak olan maliyetlerin güvenilir şekilde ölçülmesi.

Hizmet teslimlerinde hasılatın doğması: Hizmet satışlarında gelirin ölçümü, hizmet üretiminin birden fazla döneme yayılması durumunda farklı bir yaklaşımı gerektirir. Hizmet üretiminin aynı dönem içinde başlayıp, tamamlanması durumunda sorun yoktur. Birden fazla döneme yayılan hizmet üretiminde gelirin ne zaman kaydedileceğine ilişkin iki yaklaşım söz konusudur;

Birinci yaklaşımda gelirin kaydedilmesi için hizmetin tamamlanması beklenir ve geçen süre içinde tahsilatlar (Gelecek Aylara Ait Gelirler Hs’de) ve katlanılan maliyetler (Gelecek Aylara Ait Giderler Hs’de) aktifleştirilir. Hizmet üretimi tamamlanınca bu hesaplardaki tutarlar, hizmet satış hasılatı olarak Satışlar Hs’na ve Satılan Hizmet Maliyeti hesaplarına aktarılır.

İkinci yaklaşımda ise her dönemde tamamlanan kısma ilişkin gelir Satışlar Hs’na kaydedilir ve tamamlanan kısma isabet eden maliyet Satılan Hizmet Maliyeti Hs’na aktarılır. Böylelikle tamamlanan kısma ilişkin gelir dönemle ilişkilendirilir. Ancak bu yöntemin uygulanabilmesi için hasılatın güvenilir şekilde ölçülmesi ve ekonomik yarar elde edileceğinin olası olması gibi ortak koşulların dışında hizmetin tamamlanma düzeyinin ve katlanılan ve katlanılacak olan maliyetlerin güvenilir şekilde ölçülmesi gerekir.

Bir varlığın kullanımına izin verilmesi durumunda hasılatın doğması: İşletme varlıklarının başkaları tarafından kullanılmasından sağlanan faiz, isim hakları ve temettü getirilerine ilişkin gelirin gerçekleşmiş olması için; ekonomik yarar elde edilmesinin olası olması ve hasılatın güvenilir şekilde ölçülebilmesine ilişkin ortak koşullar geçerlidir.

İsim hakkının kaydında ilgili sözleşmenin özü dikkate alınarak, faizlerin kaydında ise kullanım süreleri dikkate alınarak tahakkuk esasına göre kayıt yapılır. Temettülerde hissedarların tahsil etme hakları ortaya çıktığında gelir doğmuş demektir.

İşletme başkaları adına yaptığı tahsilatları gelir olarak kaydedebilir-mi?

Gelirlerin Kaydı

Hasılat ancak işleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edilmesinin muhtemel olması durumunda kaydedilirler. Yukarıda da belirtildiği gibi gelir doğduğu zaman ilgili gelir hesabının alacak tarafına kaydedilmektedir ve gelir ve giderler kaydedilirken, gelirin döneme ait olması ve gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Gelir hesaplarının alacağına yapılan kayıtlarda şu durumlar söz konusu olabilir;

- Gelir dönem içinde gerçekleşmiş ve aynı dönemde tahsil edilmiştir.
- Gelire cari dönemde hak kazanılmış ancak gelecek dönem veya dönemlerde tahsil edilecek olabilir (Gelir tahakkuku).
- Gelir bir kısım varlıkların değerlerinde meydana gelen artış sonucu doğmuş olabilir.
- Gelir gelecek dönemlerde gerçekleşecek olup, içinde bulunulan dönemde tahsil edilmiştir (Peşin tahsil edilen gelirler).

Aşağıda sırasıyla dört duruma ilişkin örnekler yer almaktadır.

Örnek:

İşletme peşin olarak ₺5000 tutarında mal satmıştır

100 KASA HS	5.900	
391.HESAPLANAN KDV HS		900
600. YURT İÇİ SATIŞLAR HS		5.000
Peşin mal satışı		

Örnekte görüldüğü gibi satış işlemi ile gelir doğmuş ve peşin bir satış olduğu için bedeli aynı dönemde tahsil edilmiştir.

Örnek:

İşletmenin elinde bulunan faiz başlangıcı 1 Mart olan, yıllık faiz ödemeli tahvilin dönem sonu itibariyle gerçekleşen faizi ₺3.560'dır. Yıllık faiz takip eden yıl mart ayında tahsil edilecektir.

181. GELİR TAHAKKUKLARI HS	3.560	
642. FAİZ GELİRLERİ HS		3.560
Tahvil faizlerinin tahakkuku		

İşletme bir yıllık faizin tamamını takip eden yıl tahsil edecek olsa da 1 Mart - 31 Aralık arasında hak kazandığı faiz gelirini cari dönemin geliri olarak kaydetmiştir.

Örnek:

İşletme elinde bulunan alış kuru \$1 = ₺1,79 olan 1200 doları, \$1 = ₺1,81 den bozdurmuştur.

100 KASA HS	24	
646. KAMBIYO KÂRLARI HS		24
Kur artış kârı		

Yukarıdaki örnekte de işletmenin elinde bulunan yabancı paraların değerinin artması nedeni ile bir gelir ortaya çıkmıştır.

Örnek:

İşletme 1.1. 2012 de aylık kirası ₺1000 olan binasını 36 aylığına kiraya vermiş ve kira bedelinin tamamı olan ₺36.000 yı peşin olarak tahsil etmiştir.

1.1.2012		
100. KASA HS	36.000	
380.GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HS		12.000
480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HS		24.000

380.GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HS
12.000	24.000

Yukarıdaki kayıta işletme 1 Ocakta henüz hiçbir kiraya hak kazanmadığı için aldığı kira bedelinin karşılığında borç hesaplarını alacaklandırmıştır. Cari döneme ilişkin kira olan 12.000 lira kısa vadeli borç hesabı olan 380. Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabına kaydedilirken, bir yıldan uzun olanlar uzun vadeli borç hesabı olan 480. Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabına kaydedilmiştir. İşletme 31 Ocakta bir aylık kiraya hak kazandığı için aşağıdaki kayıt yapılacaktır;

31.1.2012		
380.GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HS	1.000	
649. DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR HS		1.000
Kira Geliri		

380.GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HS	649. DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR HS
1.000 12.000	24.000	1.000

Her ay sonunda yukarıdakine benzer kayıt yapıldığında 2012 yılına ait tüm kira gelirleri 649. Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabına aktarılmış olacaktır. Diğer taraftan 2012 yılı sonunda 2013 yılına ait peşin tahsil edilen kira nedeniyle doğan borç kısa vadeli hale geleceğinden aşağıdaki kaydın yapılması gerekir;

31.12.2012		
480.GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HS	12.000	
380.GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HS		12.000
/		

380.GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HS	480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HS	
1.000	(31.12.2012) 12.000	24.000
12.000	12.000 (31.12.2012)	
(31.12.2012) 12.000		
	649. OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR HS	
	1.000	
	12.000 (31.12.2012)	

Yukarıdaki kayıtların ortak özelliği nedir?

GİDER HESAPLARI VE GİDERLERİN KAYDI

İşletmenin sermayesinde azalışa neden olan giderler işletmelerin türüne, faaliyet çeşitliliğine ve büyüklüğüne göre farklılık gösterirler. Tek düzen hesap planında giderlere ilişkin hesaplar yukarıda belirtildiği gibi 6. Gelir tablosu hesapları içinde yer almaktadır. Bu hesaplar şu şekilde sınıflandırılmıştır;

62. SATIŞLARIN MALİYETİ

- 620. Satılan Mamuller Maliyeti
- 621. Satılan Ticari Mallar Maliyeti
- 622. Satılan Hizmet Maliyeti
- 623. Diğer Satışların Maliyeti

63. FAALİYET GİDERLERİ

- 630. Araştırma ve Geliştirme Giderleri
- 631. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri
- 632. Genel Yönetim Giderleri

65. DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR

- 653. Komisyon Giderleri
- 654. Karşılık Giderleri
- 655. Menkul Kıymet Satış Zararları
- 656. Kambiyo Zararları
- 657. Reeskont Faiz Giderleri

66. FİNANSMAN GİDERLERİ

- 660. Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri
- 661. Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri

Yukarıda yer alan hesapların bazıları diğer üniteler işlenirken kullanılan ve açıklanan hesaplardır.

Giderlerin Kaydında Maliyet Hesapları

Tekdüzen Hesap Planındaki işleyişe göre 63 Faaliyet Giderleri ve 66 Finansman Giderleri hesap sınıflarındaki hesaplarla ilgili giderlerin, doğduklarında bu hesaplara kaydedilmeyip, önce 7. Gruptaki “maliyet hesapları” na kaydedilmeleri gerekmektedir. Buna göre;

- Tek düzen hesap planında maliyet hesapları ile ilgili olarak 7/A ve 7/B seçeneği olmak üzere iki seçenek bulunmaktadır. İşletme bu seçeneklerden birini seçecektir.
- İşletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili giderler doğduklarında önce seçilen seçenekteki ilgili maliyet hesabına kaydedilir.
- Maliyet hesaplarında toplanan giderler “yansıtma hesapları” aracılığı ile sonuç hesaplarına ve diğer ilgili hesaplara yansıtılır
- Yansıtma hesapları ile maliyet hesapları karşılaştırılarak kapatılır.

7/A Seçeneği

7/A seçeneğinde gider hesapları büyük defter düzeyinde fonksiyon esasına göre oluşturulmuştur. Gider çeşitleri ise yardımcı hesap düzeyinde oluşturulmuştur. Bu seçenekte her bir hesabın ayrı bir yansıtma hesabı vardır ve bu hesaplar aracılığı ile gelir tablosu hesaplarına yansıtılırlar. Gelir tablosundaki gider hesapları da fonksiyon esasına göre düzenlenmiş olduğu için ilgili gider hesabına doğrudan yansıtma yapılabilmektedir. 7 /A seçeneğinde yer alan hesap sınıfları şunlardır;

Maliyet sınıfları

71. DİREKT İLK MADDE MALZEME GİDERLERİ

72. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

73. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

74. HİZMET ÜRETİM MALİYETİ

75. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ →

İşletme Fonksiyonları

ÜRETİM

ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME

76. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

760. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

761. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDER. YANSITMA

PAZARLAMA

77. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

770. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

771. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA

YÖNETİM

78. FİNANSMAN GİDERLERİ

780. FİNANSMAN GİDERLERİ

781. FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA

FİNANSMAN

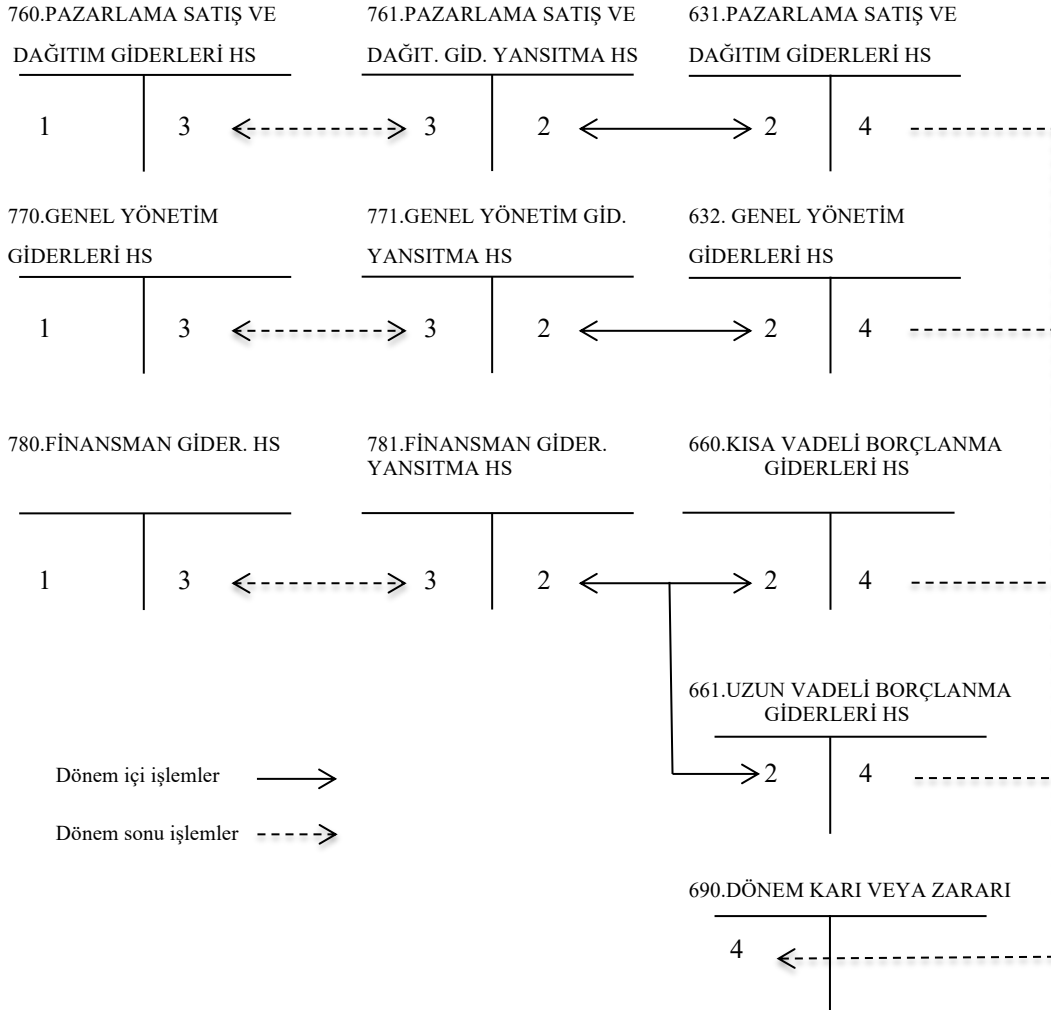
Yukarıdaki 71, 72, 73, ve 74. hesap sınıflarında yer alan hesaplar üretim ve hizmet işletmeleri tarafından kullanılacak olan hesaplar olduğu için ayrıntıları verilmemiştir. Yardımcı defter düzeyinde kullanılacak *gider çeşitleri* ise şunlardır;

1. İlk madde malzeme
2. İşçi ücret ve giderleri
3. Memur ücret ve giderleri

4. Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler
5. Çeşitli giderler
6. Vergi resim ve harçlar
7. Amortisman ve tükenme payları
8. Finansman giderleri

7/A seçeneğinde hesapların işleyişini önce bir şema üzerinde görmek ve daha sonra örneklerini izlemek yararlı olacaktır. Şemada sadece ticari işletmeye ilişkin hesaplara yer verilmiştir.

MALİYET HESAPLARI YANSITMA HESAPLARI GELİR TABLOSU HESAPLARI

Yukarıda şemada işlem sırasını gösteren rakamlara göre örnekler şu şekildedir:

Örnek:

4.12.2012 tarihinde işletme KDV dahil ₺237,50 elektrik gideri ödemiştir. Bu tutarın ₺128,70'sı yönetim, ₺108,80'sı pazarlama departmanına aittir. (1 no'lu işlem)

4.12.2012		
760.PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ HS	92,48	
3.Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler		
770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	110,40	
3. Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler		
191. İNDİRİLECEK KDV HS	34,62	
100.KASA HS		237,50
/		

Yıl sonunda veya aylık raporlama yapan işletmelerde ay sonlarında gerçekleşmiş giderlerin sonuç hesaplarına aktarılması gerekir. (2 no'lu işlem)

31.12.2012		
631.PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ HS	92,48	
632.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	110,40	
761.PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA HS		92,48
771.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA HS		110,40
/		

Daha sonra yansıtma hesabı ile maliyet hesapları karşılıklı olarak kapatılır. (3 no'lu işlem)

31.12.2012		
761.PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA HS	92,48	
771.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA HS	110,40	
760.PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ HS		92,48
770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS		110,40
/		

İşletmenin kısa vadeli banka kredisi hesabına tahakkuk eden faiz ₺325'dir. Bu işlemin dönem içi ve dönem sonu kaydını 7/A seçeneğine göre yapınız.

7/B Seçeneği

7/B seçeneğinde büyük defter düzeyinde hesaplar çeşit esasına göre düzenlenmiştir. Gider çeşitlerinin gelir tablosu hesaplarına yansıtılması için tek bir yansıtma hesabı kullanılır. Bu seçenekte gider çeşitlerinin sonuç hesaplarına yansıtılabilmesi için fonksiyon esasına dönüştürülmeleri gerekir. Çünkü daha önce belirtildiği gibi gelir tablosu hesapları fonksiyon esasına göre düzenlenmiştir. 7/B seçeneği ile ilgili hesaplar şunlardır;

- 790.İLK MADDE MALZEME
- 791.İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ
- 792. MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ
- 793.DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER
- 794.ÇEŞİTLİ GİDERLER
- 795.VERGİ RESİM VE HARÇLAR
- 796.AMORTİSMAN VE TÜKENME PAYLARI
- 797.FİNANSMAN GİDERLERİ
- 798.GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITMA HESABI

7/B seçeneğinde de hesaplara kayıt yöntemi aşağıdaki şemada görüldüğü gibi 7/A seçeneğindeki aynı sırayı izler.

MALİYET HESAPLARI

YANSITMA HESAPLARI

GELİR TABLOSU HESAPLARI

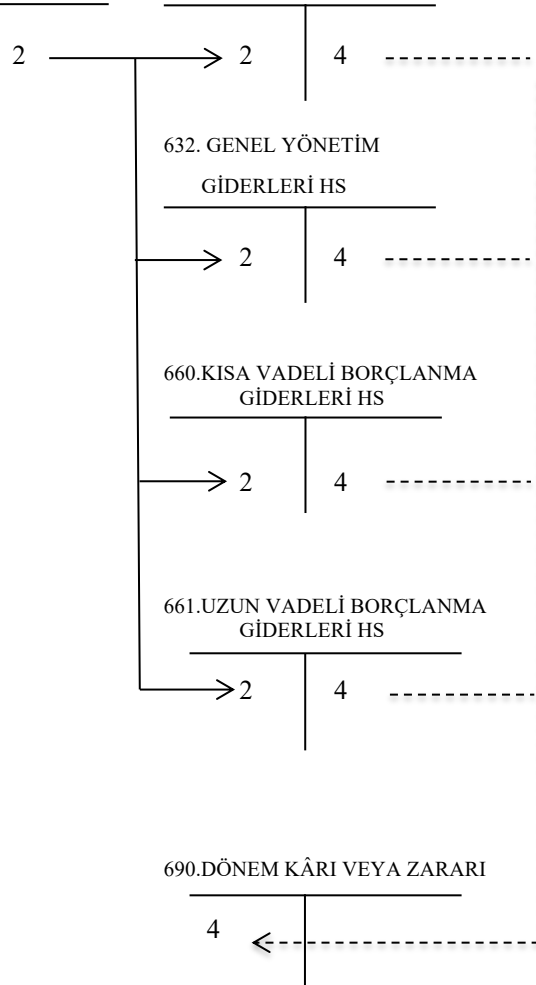
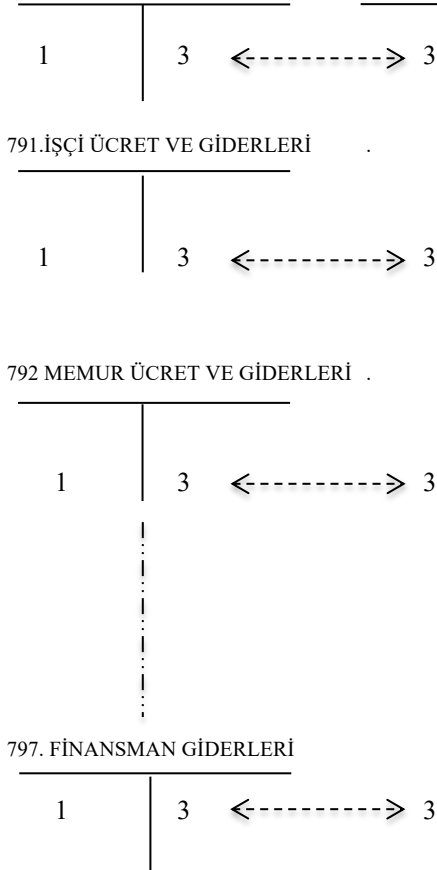
790.İLK MADDE MALZEME

798.GİDER ÇEŞİTLERİ

631.PAZARLAMA SATIŞ VE

YANSITMA HS

DAĞITIM GİDERLERİ HS

Örnek:

4.12.2012 tarihinde işletme KDV dahil ₺237,50 elektrik gideri ödemiştir. Bu tutarın ₺128,70'sı yönetim ₺108,80'sı pazarlama departmanına aittir. (1 no'lu işlem)

4.12.2012		
793.DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER HS	202,88	
191. İNDİRİLECEK KDV HS	34,62	
100.KASA HS		237,50

İkinci aşamada gerçekleşen giderlerin yansıtma hesabı aracılığı ile gelir tablosu hesaplarına yansıtılması gerekir. Bu aşamada bir gider dağıtım tablosunun düzenlenecektir.

7/B seçeneğinde gider dağıtım tablosu çeşit esasına göre kaydedilen giderlerin fonksiyon esasına dönüştürülmesi için hazırlanır.

Tablo 7.2: 7/B seçeneğinde gider dağıtım tablosu

FONKSİYON GİDER ÇEŞİTLERİ	Tutar	Faaliyet giderleri			Finansman giderleri	
		630	631	632	660	661
790. İlk madde malzeme	xxx		x	x		
791. İşçi ücret ve giderleri	xxx		x	x		
792. Memur ücret ve giderleri	xxx			x		
793. Dış. Sağı. Fayda ve Hizmet	202,88		92.48	110.40		
794. Çeşitli Giderler	xxx		x	x		
795. Amort. Ve Tükenme Pay.	xxx		x	x		
796. Finansman Giderleri	xxx				x	x
Toplam	xxxxxx		xxx	xxx	x	x

Gider dağıtım tablosu düzenlendikten sonra gerçekleşmiş gider çeşitleri hesaplarına kaydedilmiş olan giderler, yansıtma hesabı aracılığı ile gelir tablosu hesaplarına yansıtılır.(2 no'lu işlem)

31.12.2012		
631.PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM		
GİDERLERİ HS	92,48	
632. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	110,40	
798.GİDER ÇEŞİTLERİ		
YANSITMA HS		202.88
/		

Daha sonra gider çeşitleri hesapları ile yansıtma hesapları karşılaştırılarak kapatılır (3 no'lu işlem)

31.12.2012		
798.GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITMA HS	202.88	
793.DIŞARIDAN SAĞLANAN		
FAYDA VE HİZMETLER HS		202.88
/		

Giderlerin Kaydı

Giderlerin kaydında da gelirlerde olduğu gibi giderin gerçekleştiği dönemde kaydedilmesi ve ait olduğu dönemin gelirleri ile eşleştirilmesi esastır. Giderlerin kaydında aşağıdaki durumlar söz konusu olabilir;

- Gider cari dönemde doğmuş ve nakden veya hesaben ödenmiştir.
- Gider cari dönemde doğmuş fakat ödemesi gelecek dönem veya dönemlerde yapılacaktır.
- Gider gelecek dönemlere ait olup, ödemesi cari dönemde peşin olarak yapılmıştır.
- Gider bir kısım varlıklardaki azalış nedeni ile ortaya çıkmıştır.

Bu durumlara ilişkin örnekler sırasıyla aşağıdaki gibidir.

Örnek:

İşletme aybaşında kiraladığı iş yerinin ocak ayı kirası olan ₺1.000' yı 31 Ocakta nakit olarak ödemiştir.

31.1.2012		
770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	1.000	
100. KASA HS		1.000
/		

Örnek:

İşletme 1 Ağustosta aylık ₺1000'den 9 aylığına bir depo kiralamıştır ve depo kirası üç aylık dönemlerde ödenecektir.

31.8.2012		
770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	1.000	
381. GİDER TAHAKKUKLARI HS		1.000
/		

İşletme Eylül ve Ekim ayları için benzer kaydı yaptıktan sonra üç aylık kira bedelini ödediğinde aşağıdaki kaydı yapacaktır.

31.10.2012		
381. GİDER TAHAKKUKLARI HS	3.000	
100. KASA HS		3.000
/		

Örnek:

İşletme 1 Aralık tarihinde aylık ₺1.000'dan 6 aylığına kiraladığı iş yerinin kira bedelinin tamamını çek keşide ederek ödemiştir.

1.12.2012		
180.GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HS	6.000	
103.VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ HS		6.000
/		

İşletme aralık ayı sonunda gerçekleşmiş olan bir aylık kira bedelini, gider kaydedecektir;

31.12.2012		
770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	1.000	
180.GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HS		1.000
/		

180.Gelecek Aylara Ait Giderler ve 280.Gelecek Yıllara Ait Giderler hesapları, peşin ödenen giderlerin kaydedildiği bilanço hesaplarıdır.

Örnek:

İşletmenin elinde bulunan alış değeri €1= ₺1,83 olan €2000, yıl sonu kuru ile değerlendirilmiştir. Yıl sonu kuru €1= ₺1.80 dir.

31.12.2012		
656.KAMBIYO ZARARLARI HS	60	
100.KASA HS		60
Yabancı para Kasası		
/		

VERGİ MATRAHININ TESPİTİ AÇISINDAN GELİRLER VE GİDERLER

Gelirler ve giderler kaydedilirken dikkat edilmesi gereken bir konu da bu hesaplar dönem sonunda Dönem Kâr veya Zarar hesabına devredildiklerinde ortaya çıkacak kârın vergi kanunları açısından değerlendirilmesidir. Bir işletmenin ticari kârı belirlenirken dönem içinde elde edilen tüm gelirler ile dönem içinde gerçekleşen tüm giderler Kâr-Zarar hesabına devredilir. Buna karşılık vergi kanunları bazı gelirleri vergiden muaf tutarken bazı giderlerin dönem gelirinden indirilmesini kabul etmemektedir. Vergi kanunlarına göre *vergiden muaf gelirler* ile *kanunen kabul edilmeyen giderler* dikkate alınarak mali kâr hesaplanır.

Ticari kârdan vergi matrahını oluşturacak olan mali kârı hesaplamak için döneme ait vergiden muaf gelirler ticari kârdan indirilirken, kanunen kabul edilmeyen giderler ilave edilir. Bu işlem, işletmelerin dönem sonunda hazırlayacakları vergi beyannamesi üzerinde gerçekleştirilir. Bu işlemin yapılabilmesi için döneme ait vergiden muaf gelir ve kanunen kabul edilmeyen giderlerin ne kadar olduğunun bilinmesi gerekir. Bu bilgi ilgili gelir ve giderlerin kaydı sırasında “nazım hesaplar” kullanılarak, muhasebe içinde yaratılır.

Örnek:

İşletme net defter değeri ₺200.000 olan bir binasını, ₺300.000 bedelle satmıştır. İşletme bu durumda satış kazancının %75’i olan (100.000x 0.75) ₺75.000 vergiden istisna olduğu için (KVK Mad 5/1-e) mali kâr hesaplanırken ticari kârdan indirmelidir. Bunun için dönem içinde şu şekilde bir kayıt yaparak bu bilgiyi yaratmalıdır.

100.KASA HS	300.000	
252.BİNALAR HS		200.000
679. DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR HS		100.000
953.VERGİYE TABİ OLMAYAN GELİRLER BORÇLU HS.	75.000	
954.VERGİYE TABİ OLMAYAN GELİRLER ALACAKLI HS		75.000

İşletmeler faaliyetleri sırasında hasılat yaratmak amacı ile birtakım giderlere katlanırlar ve bu giderlerin işletmenin kayıtlarına gider olarak geçirilmesi doğaldır. Ancak bu uygulamanın bazı sınırlamaları vardır. Yukarıda belirtildiği gibi vergi kanunlarımız (GVK, KVK, VUK) vergiye konu olacak kârın (vergi matrahının) tespiti açısından bazı harcamaların gider olarak yazılmasını kabul etmemektedir. Hangi giderlerin vergi matrahından indirilebileceği hangilerinin indirilemeyeceği (kanunen kabul edilmeyen giderler) Gelir Vergisi Kanunu’nun 40 ve 41. maddelerinde, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 14 ve 15. Maddelerinde belirtilmektedir.

İşletme beyanname üzerinde ticari kârdan hareketle mali kârı belirlerken vergi yasalarınca kabul edilmeyen giderleri ticari kâra ilave etmelidir. Gelirlerde olduğu gibi bu bilginin gider olduğu anda yapılacak bir nazım hesap kaydı ile yaratılması gerekecektir.

Örnek:

Şirket ortağına ait ₺6.000 sigorta primi ödenerek, gider kaydedilmiştir. Şirket ortağına ait sigorta prim ödemesi, ortağın şahsi bir ihtiyacının giderilmesine yönelik bir ödeme olup kurum kazancının elde edilmesi ile ilgili değildir. Ortakların şahsi ihtiyaçları için yapılan ödemeler kanunen kabul edilmeyen gider niteliğindedir.

770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS	6.000	
100.KASA HS		6.000
950.KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER BORÇLU HS.	6.000	
951.KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER ALACAKLI HS		6.000

GELİR VE GİDER HESAPLARININ KAPATILMASI

Dönem içinde gerçekleşmiş olan gelir ve giderlerin kaydedildiği gelir tablosu hesapları yıl sonunda 690. Dönem Kârı veya Zararı hesabına devredilerek kapatılırlar. Dönem Kârı veya Zararı hesabı işletmenin öz sermayesindeki artış ve azalış yaratan işlemlerin sonucunu gösterir. Yukarıda belirtildiği gibi hesabın alacak kalanı kârı yani öz kaynaktaki artışı; borç kalanı zararı yani öz kaynaktaki azalışı gösterir.

Gelir Hesaplarının Kapatılması

Gelir hesapları alacak tarafları ile çalışırlar ve dönem sonunda alacak kalanı verirler. Gelir hesaplarının kapatılması hesabın alacak kalanı kadar borçlandırılması, 690.Dönem Kârı veya Zararı hesabının alacaklandırılması şeklinde olur.

31.12.2012			
600.YURT İÇİ SATIŞLAR HS	XX		
642.FAİZ GELİRLERİ HS	XX		
645.MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI HS	XX		
646.KAMBIYO KÂRLARI HS	XX		
647.REESKONT FAİZ GELİRLERİ HS	XX		
690.DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI HS		XX	
Gelir hesaplarının kapatılması			

Yukarıdaki yevmiye kaydında tüm gelir hesapları değil belli başlı hesaplara yer verilmiştir.

Gider Hesaplarının Kapatılması

Gider hesapları da borç tarafları ile çalıştıklarından, borç kalanı verirler. Bu hesapların kapatılması için de gider hesapları borç kalanları kadar alacaklandırılırken, 690. Dönem Kârı veya Zararı hesabı borçlandırılır.

31.12.2012			
690.DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI HS	XX		
610.SATIŞTAN İADELER HS		XX	
611. SATIŞ İSKONTOLARI HS		XX	
621.SATILAN MALIN MALİYETİ HS		XX	
631.PAZAR. SATIŞ VE DAĞIT. GİD. HS		XX	
632.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS		XX	
657.REESKONT FAİZ GİDERLERİ HS		XX	
654. KARŞILIK GİDERLERİ HS		XX	
655.MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI HS		XX	
660.KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ		XX	
Gider hesaplarının kapatılması			

Özet

Gelirler işletmenin esas faaliyet konusunu oluşturan mal veya hizmet satışlarından, ana faaliyet konusu dışındaki aktiflerin satışından elde edilen hasılat ve diğer faaliyetlerden elde edilen brüt tutarlardır. Giderler ise hasılat sağlamak amacı ile yapılan aktif tükenmeleridir.

Gelir ve gider hesapları Tekdüzen Hesap Planında Gelir Tablosu Hesapları başlığı altında sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma gelir tablosuna uygun olarak ana faaliyet ve ana faaliyet dışındaki işlemlerden kaynaklanan gelir ve giderler olarak yapılmıştır.

Gelir ve giderlerin kaydında dönemsellik kavramı dikkate alınmalıdır. Dönemsellik kavramına göre her dönemin geliri, ait olduğu dönemin gideri ile eşleştirilmelidir. Dönemsellik kavramı tahakkuk ilkesi uygulanarak gerçekleştirilir.

Gelirlerin kaydında hasılatın ölçülmesi ve gerçekleşme zamanı önemlidir. Hasılat, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülür. Gelirlerin kaydı için gerçekleşmiş olmaları esastır. Gelirlerin türlerine göre gerçekleşmiş olabilmeleri için gerekli koşullar TMS 18’de açıklanmaktadır.

Gelirlerin kaydında; gelecek dönemlere ait gelirlerin peşin tahsilatı ve dönemde gerçekleşmiş ancak gelecek dönemlerde tahsil edilecek olan gelirler ve varlıkların değer artışından doğan gelirlere dönemsellik açısından dikkat edilmelidir.

Giderler ilk gerçekleştiklerinde 6. gruptaki Gelir Tablosu Hesaplarına Kaydedilmeden önce, 7. gruptaki Maliyet Hesaplarına kaydedilir.

Maliyet hesaplarına kayıta 7/A ve 7/B seçeneği olmak üzere iki seçenek vardır.

7/A seçeneğinde büyük defter düzeyinde hesaplar fonksiyon esasına göre düzenlenmiş olup her gider hesabının bir yansıtma hesabı vardır. Yansıtma hesapları gerçekleşen fonksiyonel giderleri sonuç hesaplarına yansıtmak için kullanılır, daha sonra maliyet hesapları ile karşılaştırılarak kapatılırlar.

7/B seçeneğinde ise büyük defter düzeyindeki hesaplar çeşit esasına göre düzenlenmiştir. Bu seçenekte gerçekleşen giderleri sonuç hesaplarına yansıtmak için tek bir yansıtma hesabı (Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı) kullanılır. Bu seçenekte maliyet hesapları çeşit esasına göre, sonuç hesapları fonksiyon esasına göre olduğu için yansıtma işleminin yapılabilmesi amacıyla giderlerin bir “gider dağıtım tablosu” aracılığı ile çeşit esasından fonksiyon esasına dönüştürülmesi gerekir.

Sonuç hesaplarına yansıtılan gelirler ve giderler dönem sonunda Dönem Kârı veya Zararı hesabına devredilerek kapatılırlar.

Dönem içinde gelir ve gider hesaplarına kayıt yapılırken vergiden muaf gelirler ve kanunen kabul edilmeyen giderler varsa bunların nazım hesaplarda izlenmesi gerekir. Nazım hesaplarda yaratılan bu bilgi, vergi beyannamesi düzenlenirken işletmenin ticari kârından, vergi matrahını oluşturan mali kârın hesaplanmasında kullanılır.

Kendimizi Sınavalım

1. Gelirin kaydedilmesi için hangisi gereklidir?

- a. Gerçekleşmiş olması
- b. Tahsil edilmiş olması
- c. Mal satışından doğmuş olması
- d. Tahmin edilebilir olması
- e. Esas faaliyete ilişkin olması

2. Hangi durumda dönem sonunda gelir-gider hesaplarında düzeltme **gerekmez**?

- a. Peşin ödenmiş giderler
- b. Peşin tahsil edilmiş gelirler
- c. Birden fazla dönemde tüketilecek maliyetler
- d. Dönem içinde gerçekleşmiş ancak henüz kaydedilmemiş giderler
- e. Gerçekleşmiş ve muhasebe kayıtlarına geçirilmiş giderler

3. A işletmesi çalışanlara ücretlerini haftalık olarak Cuma günleri ödemektedir. Haftalık net ücretler ₺50.000'dir. Ödeme gününde yapılacak kayıt hangisidir?

- a.

GENEL YÖNETİM GİDER. HS	50.000
ÖDENECEK ÜCRETLER	50.000
- b.

GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	50.000
KASA HS	50.000
- c.

ÖDENECEK ÜCRETLER	50.000
KASA HS	50.000
- d.

ÖDENECEK ÜCRETLER	50.000
GENEL YÖNETİM GİDER	50.000
- e.

GİDER TAHAKKUKLARI	50.000
KASA HS	50.000

4. Bir döneme ait giderlerin, aynı döneme ait gelirlerle karşılaştırılması hangi kavram gereğidir?

- a. Eşleştirme
- b. Dönemsellik
- c. Tutarlılık
- d. Tahakkuk
- e. İşletmenin sürekliliği

5. İşletme çalışanlarına her Cuma günü haftalık ₺50.000 ödeme yapmaktadır. Dönem sonu (31.12) Çarşamba günü olursa, yapılacak kayıt hangisidir?

- a.

GENEL YÖNETİM GİDER. HS	30.000
ÖDENECEK ÜCRETLER	30.000
 - b.

GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	50.000
KASA HS	50.000
 - c.

ÖDENECEK ÜCRETLER	50.000
KASA HS	50.000
 - d.

ÖDENECEK ÜCRETLER	30.000
GENEL YÖNETİM GİDER	30.000
 - e.

GİDER TAHAKKUKLARI	50.000
KASA HS	50.000
6.

632.GENEL YÖNETİM GİDER. HS	12.000
771.GENEL YÖNETİM GİDER. YANSITMA HS	12.000

Yukarıdaki kayıt hangi işleme aittir?

- a. Gerçekleşen genel yönetim giderinin kaydı
 - b. Genel yönetim giderinin yansıtma hesabı ile sonuç hesabına aktarılması
 - c. Cari döneme ait olamayan giderin ait olduğu döneme yansıtılması
 - d. Maliyet hesabı ile gider hesabının kapatılması
 - e. Gider hesabının dönem kâr zararına devredilmesi
7. Aşağıdaki hesaplardan hangisi 7/A seçeneğine aittir?

- a. Amortisman ve Tükenme payları
- b. İşçi Ücret ve Giderleri
- c. Çeşitli Giderler
- d. İlk madde ve Malzeme Giderleri
- e. Genel Yönetim Giderleri

8. İşletmenin elinde bulunan tahvillerin döneme ilişkin faizi ₺3.860 hesaplanmıştır. Yapılacak kayıta hangisi doğrudur?

- a. Kasa Hs borçlu/Faiz gelirleri Hs alacaklı
- b. Diğer Çeşitli Alacaklar Hs borçlu /Faiz Gelirleri alacaklı
- c. Gelir Tahakkukları Hs. Borçlu/ Faiz Gelirleri alacaklı
- d. Gelecek Aylara Ait Gelirler Hs. Borçlu/Faiz Gelirleri alacaklı
- e. Özel Kesim Tahvil Senet Ve Bonoları Hs. Borçlu/ Faiz Gelirleri Alacaklı

9. Hangisi mal satış işleminde gelirin doğmasının koşulu **değildir**?

- a. İşletmenin malların sahipliği ile ilgili tüm risk ve getirileri alıcıya devretmiş olması
- b. İşletmenin satılan mallar üzerinde kontrol ve sahipliğini etkin bir şekilde sürdürmesi
- c. Hasılatın güvenilir şekilde ölçülebilmesi
- d. Ekonomik yarar elde edilmesinin olası olması
- e. İşleme ilişkin katlanılan veya katlanılacak olan maliyetlerin güvenilir şekilde ölçülmesi

10. Dönem içinde kaydedilen giderlerin içinde kanunen kabul edilmeyen giderlerin olması durumunda hangi işlem yapılır?

- a. Herhangi bir işleme gerek yoktur.
- b. İlgili gider hesabından çıkartılır
- c. Dönem kârı veya zararı hesabına devredilmez
- d. Vergiden muaf gelirlerden mahsup edilir.
- e. Nazım hesaplara kayıt yapılır

Kendimizi Sınavalım Yanıt Anahtarı

1. **a** Yanıtınız yanlış ise “Gelir ve Giderlerin Kaydında Dönemsellik Kavramı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

2. **e** Yanıtınız yanlış ise “Gelir ve Giderlerin Kaydında Dönemsellik Kavramı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

3. **c** Yanıtınız yanlış ise “Giderlerin Kaydı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

4. **b** Yanıtınız yanlış ise “Gelir ve Giderlerin Kaydında Dönemsellik Kavramı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

5. **a** Yanıtınız yanlış ise “Giderlerin Kaydı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

6. **b** Yanıtınız yanlış ise “Giderlerin Kaydında Maliyet Hesapları” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

7. **e** Yanıtınız yanlış ise “Giderlerin Kaydında Maliyet Hesapları.” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

8. **c** Yanıtınız yanlış ise “Gelirlerin Kaydı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

9. **b** Yanıtınız yanlış ise “Gelirlerin Gerçekleşme Zamanı” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

10. **e** Yanıtınız yanlış ise “Vergi Matrahının Tespiti Açısından Gelir ve Giderler” başlıklı konuyu yeniden gözden geçiriniz.

Sıra Sizde Yanıt Anahtarı

Sıra Sizde 1

Bilançoya kesin mizanda kalan veren hesapların kalanları geçer. Gelir ve gider hesapları dönem sonunda Dönem Kârı veya Zararı hesabına devredilerek kapatıldığı için kalan vermezler, bu nedenle de bilançoda yer almazlar. Gelir ve gider hesapları gelir tablosunun düzenlenmesine temel teşkil ederler.

Sıra Sizde 2

Hasılat sadece işletmenin kendi adına aldığı veya alacağı brüt ekonomik yarar akışlarını içerir. Üçüncü kişiler adına yapılan tahsilatlar işletme tarafından elde edilen ekonomik yararlar değildirler ve öz kaynakta artış yaratmazlar. Bu nedenle bu tutarlar hasılat (Gelir) kabul edilemezler.

Sıra Sizde 3

Tüm kayıtların ortak özelliği, dönemsellik kavramının gözetilmesi ve gelirlerin ait oldukları dönemlere paylaştırılarak kaydedilmesidir.

Sıra Sizde 4

780.FİNANSMAN GİDER. HS	325
300.BANKA KREDİLERİ HS	325
31.12.20XX	
660.KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ HS	325
781.FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HS	325
781.FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HS	325
780.FİNANSMAN GİDER. HS	325